

Teologie se může zdát komplikovanou, ale po pravdě - je to dětská hra.

Peter Kwasniewski

6. prosince 1273, na svátek sv. Mikuláše z Myry, učinil svatý Tomáš Akvinský - největší intelektuál, kterého kdy katolická církev měla - mystickou zkušenost, jež mu změnila život a nedovolila mu pokračovat v jeho teologických projektech a ve skutečnosti znamenala začátek konce jeho kariéry. O tři měsíce později, 7. března zemřel ve společnosti cisterciáckých mnichů ve Fossanově. Toto datum zůstává jeho tradičním svátkem. Křesťané, kteří vědí, že každá okolnost, malá i velká, zapadá do plánu Boží prozřetelnosti, si smejí položit rozumnou otázku: Proč andělský učitel zažil vrcholný okamžik svého života na svátek svatého, pod jehož patronátem dostávají každou zimu své dárky malé děti?

Odpověď je skryta v záležitostech Tomášových posledních dnů, o kterých, jak poznamenává Otec John Saward, „čteme s opravdovým pohnutím“:

Velký, těžký muž, tichý a klidný jako spící dítě; učenec konečně bez pera. Vidíme spolu Tomáše a Reginalda - přítele s úzkostí v duši, ale nakonec přijímajícího, a svatého ztraceného v kontemplaci o božské kráse. Podle „věrohodného svědectví“ Reginaldova víme, že poslední Tomášova zpověď bylo jako u „pětiletého chlapce“, což naznačuje nejen čistotu dětství, ale také dětskou důvěru, doporučenou Pánem, jenž zjevuje svá tajemství ne chytrým, ale dětem.

V zimě naší pozemské pouti, v zimní temnotě, od níž se zdá být věčné léto nebes neuvěřitelně vzdálené, přichází Bůh se světlem a vřelostí k mužům a ženám, kteří jsou ve svých srdcích malými dětmi, spoléhají na něj a důvěřují mu bez ohledu na to, co sezónní nečas může přinést. Bůh vylévá bohatství své otcovské lásky nejhojněji na ty nejdětštější, kteří přitahují Jeho pohled svými očima, do široka otevřenými úžasem, svou neochvějnou důvěrou, svou nekonečnou záplavou otázek, svou nevinnou radostí.

Fr. Brian Davies píše, že svatý Tomáš

... se pohybuje od otázky k otázce s dechberoucí dychtivostí. Vždy se ptá „proč?“ nebo „co?“ Dalo by se dokonce říci, že celý systém Akvinského spočívá na otázce. ... Bůh je pro něj odpovědí na úžas (admiratio), odpovědí, která nás zanechává s dalšími otázkami.

Co je typičtější pro normální dítě, než proud otázek, který vyschne jen pokud v dospělosti začne být netrpělivé, nebo si nebude vědět rady, co říci? Model důvěřujícího, zvědavého dítěte, které „prosí, hledá, klepe“, je jak výchozím bodem pro objevování Boha, tak konečným bodem cesty do nebeském království, kde těm, kteří se ptají bude zodpovězeno,

těm, kteří prosí se dostane, a ti, kteří hledají, naleznou a kdo klepou, těm budou dveře otevřeny.

Otec Saward opět komentuje: „Při praktikování své vědy, stejně jako v celém životě, se teolog musí obrátit a stát se dítětem, znovu získat a uchovat si pocit úžasu nad vznešeností toho, co Bůh zjevil ve svém Synu.“

Spasitel uzavírá svou svatební smlouvu s těmi, kteří jsou čistého srdce, kteří hledají jen to jedno potřebné. Být teologem znamená být zamilován do Boží pravdy, odevzdat se s důvěrou a pokorně té pravdě, která nás na každém našem kroku předchází. Otec Thomas Gilby nám připomíná tu osobní přítomnost, která dává teologii její vlastní význam: „Je nám posláno Slovo a Duch lásky a všechna slova vědy víry a všechny náklonnosti božského přátelství jsou mnoha ozvěnami a refrakcemi jejich přítomnosti.“ Příkladem a naplněním teologie je "blažené patření" - pohled nekonečně malého na nekonečně velkého, pohled stvoření, které je dítětem na Stvořitele, který je jeho Otcem, pohled svatého, který je nevěstou na Spasitele, který je jeho Ženichem.

Životopisec svatého Tomáše, Otec Martin Grabmann se pokouší vyjádřit tuto „teologii blažených“ slovy:

Jejich úplné poznání a láska jsou bez ustání uspořádávány do jednoho nepřetržitého aktu vůči Bohu, vůči odhalené božské Lásce, kterou kontemplují tváří v tvář. Celá jejich činnost a život jsou věčnou, nevýslovně brilantní, zářící a požehnanou extází lásky v tomto vidění, požitku a objetí nekonečného trojjediného Boha.

Svatý Tomáš ve svých kázáních na Apoštolské vyznání víry definuje věčný život jako definitivní spojení člověka s Bohem, což znamená vidět Boha tváří v tvář, vzdávat mu dokonalou chválu, užívat si přemíry naplnění veškerých tužeb a nepochopitelné rozkoše, "znát všechny podstaty všech věcí a veškerou pravdu a cokoli, co bychom chtěli vědět, stejně jako vlastnit vše, co toužíme vlastnit." Přináší s sebou dokonalé bezpečí, bez zármutku, dřiny nebo strachu a příjemné společenství všech blažených, zvětšující radost každého člověka radostí všech.

Toto je ráj, který svatý Mikuláš z Bari získal praktikováním milosrdenství, pokory a věrnosti, které mu Bůh vlil do srdce. Toto je ráj, který sv. Tomáš z Akvina získal tak, že žil podle těch samých ctností. Oba se ve svém čase stali velkými svatými a kazateli moudrosti tím, že se obrátili a stali malým dítětem a bláznem pro Krista. Kéž se proto, že uděláme totéž tady a teď, připojíme k těmto dvěma veselým mužům v jejich věčné radosti.

Z [anglického originálu](#) přeložil P. Karel Kočí